

PENZIJNÍ REFORMA

Pravidla (2. pilíř)

Jedná se o úplně nový produkt spoření na stáří. Umožňuje snížení odvodů na důchodové pojištění hrazených do průběžného státního systému (z 28 % na 25 % z hrubé mzdy) a vyvedení rozdílů na vlastní účet u penzijní společnosti. Podmínkou je platit vlastní příspěvek ve výši 2 % z hrubé mzdy. Účastník má možnost ovlivnit formu zhodnocování těchto prostředků – může investovat do důchodových fondů s různou mírou rizika (více na stranách 2 a 3 této karty). Vstup do nového důchodového spoření je dobrovolný, ale nejde z něj vystoupit.

1. 1. 2013

startuje penzijní reforma, tedy především možnost zapojit se do nového penzijního spoření (2. pilíř).

Mění se také pravidla pro penzijní připojištění (více strana 4 této karty).

Účast

Možnost rozhodnout se pro účast ve 2. pilíři budou mít lidé od 18 let s výjimkou těch, kterým už byl přiznán starobní důchod. Mladším 35 let bude umožněno vstoupit kdykoli do konce kalendářního roku, v němž dosáhnou 35 let věku. Ti, kterým v roce 2013 bude 35 a více let, se budou moci pro vstup do 2. pilíře rozhodnout pouze do 30. června 2013. Uvedené pravidlo platí pro zaměstnance i OSVČ. Pro zájemce, kterým již bylo 35 let, ale nebudou k 1. 1. 2013 plátcí důchodového pojištění, tedy nezaměstnaní, osoby v zahraničí či na rodičovské dovolené, bude platit šestiměsíční lhůta od okamžiku, kdy se stanou plátcí důchodového pojištění. Během tohoto půlroku se budou muset pro účast nebo neúčast ve 2. pilíři rozhodnout.

Pokračování na str. 4

Ve středu 19. 12. přináší Hospodářské noviny přílohu Penzijní reforma, v níž jsou pravidla pro 2. pilíř popsána detailně, stejně tak investiční strategie a nová pravidla penzijního připojištění.

VAŠE **JISTOTA** VE STÁŘÍ

Raiffeisen
PENZIJNÍ SPOLEČNOST

VE DRUHÉM PILÍŘI LZE VYBÍRAT

Příklad podílových fondů, investujících podobně jako důchodové fondy pro druhý pilíř

Název fondu	Zaměření	Podobný důch. fond	Data od
ČSOB Bond Mix	české dluhopisy s vysokým ratingem	státních dluhopisů	1. 12. 1990
Pioneer obligační	dluhopisy, pen. trh ČR, OECD	konzervativní	12. 4. 2002
ČP Invest smíšený	dluhopisy, akcie max. 30 %	vyvážený	5. 12. 2002
IS ČS Akciový mix	dluhopisy, pen. trh, akcie až 75 %	dynamický	1. 12. 1999
IS ČS Sporoinvest ²⁾	Fond velmi krátkod. dluhopisů	státních dluhopisů ²⁾	1. 7. 1996

Poznámka: ¹⁾ jde o čisté výnosy po odečtení ročního poplatku za správu fondu. Poplatky důchodových fondů jsou nižší, jejich výnos by tak měl být o něco vyšší než u ostatních fondů. ²⁾ závisí na jeho správci, důchodový fond státních dluhopisů může být teoreticky i podobný Sporoinvestu.

Výše penze, kterou lze získat vstupem do druhého pilíře důchodového systému od 1. ledna 2013, se bude zásadně lišit. Významnou roli hraje výše platu, délka spoření, ale také zvolená investiční strategie. Volit je možné ze čtyř možností. K dispozici jsou důchodové fondy pro druhý pilíř, které mohou investovat do státních dluhopisů, nebo zvolit konzervativní, vyváženou či dynamickou formu zhodnocení peněz.

Kam vložit peníze napoví investiční dotazník

Jaká strategie je pro něj nejvhodnější, zjistí každý, kdo se zapojí do druhého pilíře z investičního dotazníku, který musí vyplnit před podpisem smlouvy o důchodovém spoření. Zprostředkovatel mu pak na základě dotazníku navrhne strategii, která mu nejvíce vyhovuje. Nemusí jít o jediný důchodový fond. Strategie, které nabízejí jednotlivé fondy, lze kombinovat a mít například 30 procent peněz ve vyváženém a 70 procent v konzervativním důchodovém fondu.

Peníze je samozřejmě možné investovat i jiným způsobem, než vychází z dotazníku. Pak ale zprostředkovatel klienta požádá, aby mu písemně potvrdil, že se rozhodl jinak, než mu bylo doručeno. Mezi fondy téhož správce je

možné přestupovat, a to jednou ročně zdarma. Jednou za pět let je možné gratis změnit penzijní společnost, která spravuje jiné důchodové fondy.

Podle odhadu ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) může činit průměrný roční výnos Důchodového fondu státních dluhopisů 2–3 procenta, u Konzervativního důchodového fondu 3–4 procenta, v případě Vyváženého důchodového fondu 4–7 procent a u Dynamického důchodového fondu 5–7 procent.

Odhadované výnosy vycházejí ze závěrů takzvané druhé Bezděkovy komise, která připravovala penzijní reformu.

Výši výnosů může snížit takzvaný autopilot, tedy automatické omezování rizikovějších pozic (u Vyváženého a zejména Dynamického důchodového fondu) ve prospěch méně agresivních, který začíná deset let předtím, než má klient nárok na důchod. ■

Čtyři strategie důchodových fondů

Důchodové fondy, které vzniknou pro druhý pilíř, mají rozdílnou strategii, liší se budou i poplatky jejich správci – penzijní společnosti. Stejně jaké u jiných investic platí, že rizikovější strategie je dražší. Poplatky za správu důchodového fondu státních dluhopisů činí 0,3 procenta, u konzervativního fondu 0,4 procenta, u vyváženého 0,5 procenta, u dynamického 0,6 procenta z průměrné roční hodnoty kapitálu. Tato částka se sníží o náklady fondu na nákup, prodej a držení cenných papírů, vydávaných fondy kolektivního investování, což jsou investiční a podílové fondy a speciální fondy kvalifikovaných investorů. Když je průměrná roční hodnota majetku na jeden podíl v důchodovém fondu vyšší než předchozí rok, může získat penzijní společnost až dalších deset procent z tohoto rozdílu.

Důchodový fond státních dluhopisů musí investovat alespoň 90 procent hodnoty majetku do vybraných dluhopisů, vydaných ČR, ČNB, členy Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj či centrální bankou těchto zemí, Evropské centrální banky, Světové banky a obdobných mezinárodních institucí. A do nástrojů peněžního trhu, emitovaných ČR či ČNB, nebo vkladů včetně termínovaných, splatných

ZE ČTYŘ STRATEGIÍ

VI. kapitál (mld. Kč)	Roční výnos (%) ¹⁾	Výnos p. a. 3 roky (%) ¹⁾	Výnos p. a. 5 let (%)	Výnos p. a. od vzniku (%) ¹⁾	Za správu ročně (%) ¹⁾
1,01	8,73	3,9	4,1	3,14	1
1,95	10,73	5,42	4,83	3,34	1,5
0,62	12,78	4,56	0,91	3,05	2
0,62	13,72	2,56	-4,22	2,22	1,7
16,18	1,73	1	0,68	3,89	0,6

žší, u důchodových fondů se navíc neplatí jednorázový vstupní poplatek, který rovněž snižuje celkový výnos fondu, 2) konkrétní podoba důchodových fondů

ZDROJ: NVESTIČNÍ SPOLEČNOSTI

nejvýše do dvou let. Majetek musí být plně zajištěn proti měnovému riziku.

Konzervativní důchodový fond musí investovat obdobně. Může využívat více rizikové nástroje peněžního trhu a ceně papíry vydané vybranými podílovými fondy, které podléhají dohledu, nebo mají povolení k činnosti členského státu. Jeho majetek musí být rovněž plně zajištěn proti měnovému riziku.

Vyvážený důchodový fond investuje do stejných investičních nástrojů a vkladů jako konzervativní důchodový fond. Může využít i nástroje s vyšším rizikem než tento fond. Podíl akcií a obdobných cenných papírů může činit až 40 procent. Jde o akcie, obchodované na evropském regulovaném trhu, v mnohostranném obchodním systému v členské zemi či na obdobném zahraničním regulovaném trhu, který registruje ČNB. Může jít i o cenné papíry fondů, veřejně nabízené v ČR. Proti měnovému riziku musí být zajištěny alespoň tři čtvrtiny majetku fondu.

Dynamický důchodový fond investuje do investičních nástrojů a vkladů jako vyvážený důchodový fond. Mohou mít ale horší rating. Podíl akcií či obdobných cenných papírů, včetně fondů kolektivního investování, nabízených v ČR může činit 80 procent. Proti měnovému riziku nemusí být zajištěna polovina hodnoty majetku fondu. ■

Porovnání s podílovými fondy

Jak mohou vypadat čtyři důchodové fondy, lze ukázat na podílových fondech, které lze koupit na českém trhu. Jde například o fondy ČSOB Bond mix, Pioneer obligační, Smíšený fond ČP Investu a Akciový mix IS České spořitelny. Penzijní společnost spravující Důchodový fond státních dluhopisů ale může investovat daleko konzervativněji, jako třeba Sporoinvest. Historie korunových podílových fondů je krátká, najít fondy existující alespoň deset let je obtížné. A nelze najít fond, který zcela kopíruje strategii důchodových fondů.

Fond ČSOB Bond mix, který lze částečně srovnat s Důchodovým fondem státních dluhopisů, vznikl v roce 1990. Investuje do českých dluhopisů s vysokým ratingem. Většinu majetku fondu tvoří české státní dluhopisy. Průměrný výnos fondu od založení činí 3,14 procenta. (Více informací najdete v tabulce).

Fond Pioneer obligační, založený v dubnu 2002, lze porovnat s Konzervativním důchodovým fondem. Investuje hlavně do dluhopisů, do nástrojů peněžního trhu, obchodovaných v ČR a v zemích OECD. Většinu investic v cizí měně zajišťuje proti měnovému riziku. Aktiva fondu tvoří hlavně české státní dluhopisy.

Průměrný výnos fondu od založení činí 3,28 procenta.

Smíšený fond ČP Investu připomíná Vyvážený důchodový fond. Portfolio fondu, jehož data jsou za deset let, tvoří hlavně akcie a dluhopisy, podíl akcií činí 30 procent. Zahraniční investice zajišťuje proti měnovému riziku. V ČR není korunový fond s dostatečně dlouhou historií, jehož hranice pro akciové investice činí 40 procent jako u Vyváženého důchodového fondu. Průměrný roční výnos od založení činí 3,05 procenta.

Akciový fond IS České spořitelny, založený koncem roku 1999, lze porovnávat s Dynamickým důchodovým fondem. Jeho portfolio může tvořit 75 procent akciových instrumentů, téměř stejně jako 80 procent u zmíněného důchodového fondu. Od založení vydělal v průměru 2,22 procenta. V majetku fondu výrazně převažují americké a evropské akciové fondy, indexové akcie a certifikáty.

Podílové fondy s převahou dluhopisů, vydělaly v průměru víc než akciové, které jsou dlouhodobě lepší. Ukazuje to index S&P 500, podle něhož americké akcie od ledna 1982 do 31. října 2012 v průměru ročně vynesly 11 procent, a americké vládní dluhopisy (index Barclays US Government) 8,3 procenta p. a. V posledním desetiletí nejsou výsledky akcií hlavně kvůli finanční krizi dobré. ■

PORADÍME VÁM, JAK NA TO

www.rbpenze.cz

**Raiffeisen
PENZIJNÍ SPOLEČNOST**

Uzavírání smluv

Zájemce by měl od prodejce obdržet kompletní informace o 2. pilíři, o jeho fungování, včetně výhod ale i rizik spojených se vstupem. Poté musí vyplnit investiční dotazník, ze kterého se zjistí jeho investiční profil. Na jeho základě mu prodejce doporučí konkrétní strategii spoření. Po uzavření smlouvy penzijní společnost zanesle smlouvu do svého informačního systému a zašle k registraci do Centrálního registru smluv (CRS), vedeného Finanční správou MFČR. Tím začne správní řízení o registraci smlouvy. CRS má na registraci smlouvy 30 dní. O výsledku bude účastník informován poštou. Po registraci ale běží ještě 15ti denní lhůta pro nabytí právní moci a v průběhu této doby má účastník poslední možnost od smlouvy odstoupit. Smlouva je zaregistrována s účinností k 1. dni kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém rozhodnutí o zaregistrování nabylo právní moci. Nejprve tedy od 1. 3. 2013. Neprodleně po nabytí právní moci registrace musí účastník doručit smlouvu spolu s rozhodnutím o dni registrace zaměstnavateli. Ten je pak povinen odvést 5 % zhrubé mzdy Finanční správě za příslušný měsíc.

osvč

U OSVČ platí stejný postup uzavírání smluv i lhůty jako u zaměstnanců. Sazba pojistného na důchodové pojištění se jim snížila z 29,2 % na 26,2 %. Pětiprocentní odvod (3 + 2 procenta) do 2. pilíře můžou platit měsíčně nebo ročně. Vyměřovací základ OSVČ pro rok 2013 je částka, kterou si OSVČ určí, nejméně však 50 % daňového základu. V každém případě spolu

s ročním daňovým přiznáním bude OSVČ, která se rozhodne pro 2. pilíř, nově podávat pojistné přiznání s vyčíslením nedoplatku nebo přeplatku pojistného na důchodové spoření. Při přeplatku bude mít nárok na slevu z budoucí platební povinnosti.

Výplata

Spoření ve 2. pilíři nelze předčasně ukončit, peníze nebude možné vybrat najednou. Využít půjde jen formou pravidelných dávek k důchodu, které se volí při vzniku nároku na starobní důchod. Úspory v důchodových fondech je možné na rozdíl od průběžného systému dědit a nesmí být předmětem exekuce. Nárok na dávky vzniká odchodem do starobního důchodu. Bude možné nechat si vyplácet doživotní starobní důchod, doživotní starobní důchod se sjednanou výplatou pozůstalostního důchodu po dobu tří let, starobní důchod na 20 let a sirotčí důchod na dobu pěti let.

Pravidla pro 3. pilíř

Od 1. 1. 2013 se rovněž mění forma penzijního připojištění, tak zvaný 3. pilíř. Vedle transformovaných fondů, které vzniknou ze současných penzijních fondů, začnou fungovat nové, tzv. účastnické fondy. Zároveň dojde k oddělení majetku klientů a penzijních společností.

Účastnické fondy

U smluv uzavřených od 1. 1. 2013, budou platit nové podmínky,

spořitel si bude moci zvolit i odvážnější investiční strategii. Nové fondy už nebudou garantovat minimálně nulové zhodnocení a neumožní výsluhové penze. Výplata všech úspor se státní podporou bude možná až po vzniku nároku na starobní důchod. Do nových fondů můžou vstupovat lidé od 18 let bez dalšího věkového omezení, tedy i důchodci. Přejít do nich lze i z transformovaného fondu, pak klient musí přistoupit na jiné podmínky spoření jako jakýkoliv nový účastník. Naopak mezi transformovanými fondy přecházet nelze.

Co bude se současnými klienty

Budou automaticky převedeni do transformovaných fondů, které budou fungovat v rámci nových penzijních společností. Všem zůstanou podmínky původních smluv (garance minimálně nulového zhodnocení, tzv. výsluhová penze, tedy možnost vybrat si až polovinu peněz po 15 letech, a vyzvednutí všech úspor včetně státního příspěvku v 60 letech; u smluv uzavřených před rokem 2000 v 50 letech).

Všem se ale změnil podmínky pro státní příspěvek. Stát zvýšil maximální příspěvek na 230 korun, nárok vzniká při měsíční úložce 1000 Kč. Účastníci, kteří budou od 1. ledna 2013 ukládat méně než 300 korun, na příspěvek nebudou mít nárok. Ukládanou částku si můžou kdykoliv zvýšit. Možnost daňového zvýhodnění zůstává nadále, maximální daňový odpis získá klient při měsíční úložce 2000 korun. Doposud to bylo 1500 korun. Praxe připsování zhodnocení na účet klienta jednou ročně se nemění.

